

بسمه تعالی

درس فلسفه تربیت رسمی و عمومی در جمهوری اسلامی ایران

موضوع: کلیاتی درباره آموزش و پرورش ابتدایی

تهیه کننده و ارائه دهنده

علی اقبالی

آموزش و پرورش دوره ابتدایی

تعریف آموزش و پرورش ابتدایی: آموزش و پرورش ابتدایی در ایران در مراکزی به نام دبستان انجام می گیرد و دبستان عبارت است از یک واحد تربیتی که به وسیله یا با اجازه وزارت آموزش و پرورش برای تربیت کودکانی که در سنین شش تا یازده سال هستند تاسیس می شود.

آموزش و پرورش دوره ابتدایی

اهمیت و ضرورت دوره آموزش و پرورش ابتدایی:

۱. توسعه سواد خواندن و نوشت و حساب کردن و کمک به توسعه فرهنگ و تمدن بشری
۲. دسترسی آحاد جامعه به آموزش و پرورش به عنوان یک حق اساسی
۳. دوره ابتدایی امکان می دهد که ناتوانایی های یادگیری به شکل مشکلاتی در خواندن، وشت و حساب کردن ظاهر شود که معمولاً این نوع مشکلات قبل از ورود به مدرسه شناخته نمی شود و
۴. گسترش دوره ابتدایی این امکان را فراهم می کند که بی سوادى ریشه کن شود.

ویژگی های دانش آموزان دوره ابتدایی

الف. برخی از ویژگی های بدنی:

۱. هماهنگی چشم و دست کامل می شود.
۲. یادگیری مهارت های حرکتی دقیق تر و سریع تر می شود.
۳. ماهیچه های کوچک کاملاً رشد می کنند.
۴. سرعت رشد دختران در این دوره از پسران بیشتر است.
۵. در پایان دوره، علائم بلوغ (صفات ثانویه) در دختران به تدریج ظاهر می شود.

ویژگی های دانش آموزان دوره ابتدایی

ب. برخی از ویژگی های ذهنی و تحول روانی:

۱. تقلید در این دوره آگاهانه انجام می گیرد.
۲. خودمیان بینی یا خودمداری کودک تعدیل می شود.
۳. بزرگسالانی که از نظر او ارزشمند هستند، الگو قرار می دهد.
۴. احساس مالکیت در او قوی است.
۵. از تخیل به واقعیت نزدیک می شود.
۶. قدرت تشخیص میان خوب و بد در او ظاهر می شود.
۷. دارای ابتکار عمل و سلیقه شخصی می شود.
۸. قواعد را درک می کند لذا رعایت قواعد در کارها ضرورت می یابد.
۹. به مرحله تفکر محسوس می رسد.
۱۰. قدرت درک علت امور طبیعی را به تدریج پیدا می کند.
۱۱. دارای حافظه نیرومندی است.
۲۱. به حرف زدن علاقه مند است.
۳۱. به رفاقت با کودکان دیگر و همسالان علاقه مند است
۴۱. کنجکاوی کودک جهت دار می شود.
۵۱. به یادگیری علاقه زیادی دارد.
۶۱. قبل از انجام هر کاری قادر است طرح و نقشه بریزد.
۷۱. قدرت تشخیص مشکلات پیرامون خود را دارد.

اهداف دوره ابتدایی

الف. برخی از اهداف **شناختی پایه اول** این دوره عبارتند از:

۱. آموزش اطلاعات مقدماتی، بهداشتی و ایمنی
۲. آموزش خواندن، نوشتن، حساب کردن و استدلال کردن
۳. آموزش اطلاعات ساده درباره محیط طبیعی و اجتماعی پیرامون
۴. یاد دادن بعضی از آیات ساده و سوره های کوچک قرآن کریم.

اهداف دوره ابتدایی

الف. برخی از اهداف عاطفی پایه اول این دوره عبارتند از:

۱. تقویت انگیزه آمدن به مدرسه
۲. علاقه مند کردن کودک به درس خواندن و یادگیری
۳. علاقه مند کردن کودک به ارزشها و آداب و رسوم اسلامی و میهنی و احترام گذاردن به آنها
۴. یاد دادن کنترل عواطف و ابراز آنها به نحو مطلوب

اهداف دوره ابتدایی

الف. برخی از اهداف **شناختی پایه اول** این دوره عبارتند از:

۱. تقویت انگیزه آمدن به مدرسه
۲. علاقه مند کردن کودک به درس خواندن و یادگیری
۳. علاقه مند کردن کودک به ارزشها و آداب و رسوم اسلامی و میهنی و احترام گذاردن به آنها
۴. یاد دادن کنترل عواطف و ابراز آنها به نحو مطلوب

برخی از اهداف دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹

الف. برخی از اهداف اعتقادی دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹:

۱. اصول دین را می داند و به آن معتقد است
۲. خداوند را دوست دارد و او را بهترین یاور می داند.
۳. با زندگی پیامبران اولوالعزم به ویژه نبی اکرم (ص) و معصومین (ع) تا حدودی آشناست و آنان را دوست دارد.
۴. به اولیای دین، بزرگان و شخصیت های اسلامی احترام می گذارد.
۵. ترجمه بعضی از احادیث ساده را می داند.
۶. قرآن را از رو می خواند و با ترجمه برخی از سوره ها آشنایی دارد.
۷. نمازهای واجب را با رغبت می خواند.
۸. افراد محرم و نامحرم را تشخیص می دهد و احکام مربوط را رعایت می کند.
۹. با مسائل مربوط به سن تکلیف آشناست.
۱۰. با حلال و حرام آشناست.
۱۱. معنای امر به معروف و نهی از منکر را می داند.
۲۱. زمان ها و مکان های مقدس و مهم را می شناسد.
۳۱. به حضور در مسجد علاقه نشان می دهد و آداب آن را می داند

برخی از اهداف دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹

ب. برخی از اهداف اخلاقی دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹:

۱. راستگو و امین است.
۲. مودب و مهربان است.
۳. به عهد خود پایبند است.
۴. از والدین اطاعت می کند.
۵. شجاع و صبور است.
۶. دارای روحیه تلاش و پشتکار است.
۷. خطا و اشتباهات دیگران را در مورد خود می بخشد.
۸. پوشش اسلامی را دوست دارد و آن را رعایت می کند.
۹. تمیز است و پاکیزگی را دوست دارد.
۱۰. برای رفتارهای خود با دیگران دلیل دارد.
۱۱. برای انجام کارهای خود، دوستانش را به زحمت نمی اندازد.
۲۱. به همکلاسان و همسالان خود در انجام وظایف یادگیری کمک می کند.
۳۱. امیدوار و با نشاط است.
۴۱. در برابر رفتارهای ناپسند خود پوزش خواسته و رفتار خود را اصلاح می کند.
۵۱. نظم و انضباط را در خانه، مدرسه و اجتماع رعایت می کند.

برخی از اهداف دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹

ج. برخی از اهداف علمی و آموزشی دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹:

۱. نسبت به شناخت پدیده ها کنجکاو است.
۲. در فکر کردن، شنیدن و گفتن و بیان مقصود، خواندن و نوشتن و حساب کردن مهارت کافی دارد.
۳. ارزش علم را در انجام درست کارها تا حدی می داند.
۴. به مطالعه کتاب علاقه مند است.
۵. با نحوه یادگیری خود تا حدودی آشناست.
۶. به زبان فارسی آشنایی دارد و می تواند از کتاب و روزنامه استفاده کند.

برخی از اهداف دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹

د. برخی از اهداف فرهنگی و هنری مصوب ۱۳۷۹:

۱. به زیباییهای طبیعت توجه دارد و هماهنگی و نظم آن را دوست دارد.
۲. از مشاهده آثار هنری لذت می برد.
۳. ذوق و خلاقیت هنری خود را در انجام فعالیت ها نشان می دهد.
۴. با برخی از آثار معروف هنری آشناست.
۵. به خواندن اشعار و قصه های مناسب علاقه مند است.

برخی از اهداف دوره ابتدایی مصوب ۱۳۷۹

ل. برخی از اهداف اجتماعی مصوب ۱۳۷۹:

۱. وظایف خود را در مقابل خانواده، دوستان و همسایگان می داند.

۲. اعضای خانواده خود را دوست دارد و به آنها احترام گذاشته و در کاره به آنها کمک می کند.

۳. به معلمین و اولیای مدرسه احترام می گذارد.

۴. به حق خود قانع است و حقوق دیگران را رعایت می کند.

۵. خدمت کردن به میهن و مردم خود را دوست دارد.

۶. آداب سخن گفتن را می داند.

۷. در برابر خدمات دیگران قدرشناس است و از آنها تشکر می کند.

۸. به رعایت مقررات اجتماعی علاقه نشان می دهد.

۹. مقررات مدرسه را می داند و به آنها عمل می کند.

۱۰. در بازی ها و فعالیت های گروهی شرکت می کند.

۱۱. همکاری با دیگران را دوست دارد.

۲۱. اشتباهات دیگران را با رعایت احترام به آنها تذکر می دهد.

۳۱. نظرات اصلاحی دیگران را در مورد خود می پذیرد.

۴۱. برای به دست آوردن حق خود از راههای درست تلاش می کند.

ویژگی های معلمان دوره ابتدایی

برخی از ویژگی های معلمان دوره ابتدایی عبارتند از:

۱. از سلامتی تن و روان برخوردار است.
۲. علاقه مند به حرفه معلمی است.
۳. به رموز حرفه معلمی آشناست و برای تدریس اطلاعات کافی دارد.
۴. کودکان و عالم کودکی را دوست دارد و توانایی برقراری ارتباط محبت آمیز با کودکان را دارد.
۵. دارای قدرت رهبری و اداره امور آموزشی است.
۶. خلاق و مبتکر هستند.
۷. مسلط بر نفس خویش است.
۸. در برخورد با کودکان از شیوه انبیا الهی به ویژه پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) آشنایی داشته و آن بزرگواران را الگوی خود قرار می دهد.